

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษา "กลวิธีการสร้างจินตภาพและความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดกับจินตภาพ" ในงานวรรณกรรมของสุวรรณี สุคนธา สรุปได้ว่าสุวรรณีนำ คำ ความเปรียบและสัญลักษณ์มาใช้สร้างจินตภาพได้อย่างประณีตงดงาม และจินตภาพที่ปรากฏยังสอดคล้องสัมพันธ์กับแนวคิดของเรื่องอย่างมีเอกภาพ ช่วยสื่อให้เห็นถึงแนวคิดสำคัญของเรื่องอย่างมีศิลปะ ชัดเจนงดงาม ดังนี้

๑. การสร้างจินตภาพโดยการใช้คำ

สุวรรณีนำหน่วยที่เล็กที่สุดในภาษา คือระบบคำ มาใช้เป็นกลวิธีในการสร้างจินตภาพ คำที่สุวรรณีนำมาใช้สร้างจินตภาพ ส่วนใหญ่จะเป็นคำที่ช่วยสื่อให้เห็นรายละเอียดแห่ง สี แสง เสียง กลิ่น รส ความเคลื่อนไหว และอารมณ์ความรู้สึกของภาพอย่างชัดเจน เห็นถึงความสามารถในการใช้ภาษาของสุวรรณี คำที่สุวรรณีนำมาใช้สร้างจินตภาพมากที่สุดคือ คำบอกสี สุวรรณีจะให้ความสำคัญในรายละเอียด ตลอดจนอารมณ์ความรู้สึกของสี ได้อย่างประณีตงดงาม ความเป็นจิตรกรของสุวรรณี มีส่วนช่วยให้สุวรรณีเห็นสีสิ่งที่ละเอียดอ่อนงดงาม รายละเอียดส่วนนี้จึงชัดเจนโดดเด่น นอกจากคำบอกสีแล้ว คำบอกแสง และคำบอกความเคลื่อนไหว มีผลต่อการสร้างจินตภาพที่ประณีตงดงามในความรู้สึกของผู้อ่าน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะมาจากอิทธิพลความเป็นจิตรกรแนวอิมเพรสชันนิสม์ ที่มุ่งเน้นการสร้างภาพให้เกิด สี แสงและความเคลื่อนไหว งานเขียนของสุวรรณีจึงงดงาม ไม่ต่างอะไรจากภาพเขียนที่จิตรกรบรรจงแต่งแต้มสี แสง ให้หลากหลายแพรวพราวเลื่อมไหว ในความรู้สึกของผู้อ่าน เกิดเป็นจินตภาพที่ประณีตงดงาม ดูจริงจังประทับใจ

๒. การสร้างจินตภาพโดยการใช้ความเปรียบและสัญลักษณ์

สุวรรณีนอกจากจะนำระบบคำมาใช้สร้างจินตภาพแล้ว ความเปรียบและสัญลักษณ์มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างจินตภาพในงานวรรณกรรมของสุวรรณี เป็นระบบบ่งชี้การที่สุวรรณีสร้างสรรคขึ้น นอกจากจะช่วยงานเขียนของสุวรรณีประณีตงดงามแล้ว ความคิดที่แฝงอยู่ในความเปรียบและสัญลักษณ์ยังส่งผลต่อแนวคิดของเรื่อง สุวรรณีมักใช้ภาพธรรมชาติเป็นความเปรียบและสัญลักษณ์ เพื่อสื่อจินตภาพที่ชัดเจน มีชีวิตชีวาอย่างประณีตงดงาม การนิยมนำธรรมชาติมาใช้เกิดจากความผูกพัน รู้จัก คุ่นเคยกับธรรมชาติ เพราะจากประวัติของสุวรรณี สุวรรณีเกิดและเติบโตท่ามกลางธรรมชาติที่งดงามในจังหวัดพิษณุโลก รวมถึงความเป็นนักสังเกตธรรมชาติอันเป็นคุณสมบัติพิเศษของศิลปิน ที่มองเห็นความงามของธรรมชาติ ในขณะเดียวกันก็เห็นสัจจะหรือความเป็นธรรมคาโลกของธรรมชาติเหล่านั้น จึงหยิบยกธรรมชาติที่ตนเห็นและเข้าถึงมาใช้เป็นความเปรียบและสัญลักษณ์ ได้อย่างเหมาะสม ประสานกลมกลืนกันระหว่างภาพและความหมายที่ลึกซึ้ง เกิดเป็นจินตภาพที่ประณีตงดงาม

๓. ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดกับจินตภาพ

ดังที่ได้กล่าวแล้วว่างานวรรณกรรมของสุวรรณี สุกคนธา อุดมไปด้วยจินตภาพที่ประณีตงดงามในแบบเฉพาะของสุวรรณีคือ การเน้นที่รายละเอียดแห่ง สี แสง เสียง กลิ่น รส ความเคลื่อนไหว และอารมณ์ความรู้สึก ตลอดจนความเปรียบและสัญลักษณ์ ที่ค่อยๆ สร้างความเข้าใจในเรื่องราว ประกอบกันขึ้นเป็น ชื่อเรื่อง ชื่อตัวละคร ลักษณะตัวละคร และฉาก มาใช้เป็นกลวิธีสำคัญในการสื่อแนวคิด ที่เป็นดังนี้เพราะความเป็นจิตรกรของสุวรรณี ส่งอิทธิพลต่อการสร้างงานวรรณกรรม กล่าวคือสุวรรณีเห็นภาพก่อน แล้วจึงนำภาษามาใช้สร้างภาพเหล่านั้น จินตภาพจึงเป็นกลวิธีสำคัญที่สุวรรณีใช้สื่อแนวคิดของเรื่องได้อย่างสัมฤทธิ์ผล

จากศึกษาการใช้ภาษาในวรรณกรรมของสุวรรณี สุคนธา เพื่อแสดงให้เห็นถึง
ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดกับจินตภาพอย่างชัดเจนนั้น ผู้วิจัยได้นำวรรณกรรมที่ใช้เป็นตัวแทน
ทั้ง ๑๓ เรื่องของสุวรรณี มาศึกษาวิจัยทีละเรื่อง โดยกล่าวถึงแนวคิดของเรื่องก่อน แล้วจึงแสดง
ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดกับจินตภาพ ที่ปรากฏอย่างมีระบบในองค์ประกอบ ๔
ประการคือ จินตภาพจากการตั้งชื่อเรื่อง จินตภาพจากการตั้งชื่อตัวละคร จินตภาพจากการ
บรรยายลักษณะตัวละคร และจินตภาพจากฉากสำคัญ ซึ่งจินตภาพทั้ง ๔ ประการนี้ สัมพันธ์
สอดคล้องกันอย่างเป็นระบบ เชื่อมโยงสู่แนวคิดของเรื่องอย่างมีเอกภาพ จินตภาพที่ปรากฏใน
งานวรรณกรรมของสุวรรณี นอกจากช่วยสร้างจินตนาการให้ผู้อ่านนึกเห็นภาพ และมีอารมณ์
คล้อยตามผู้เขียนแล้ว ยังช่วยสื่อให้ผู้อ่านเห็นและเข้าใจแนวคิดของเรื่องได้อย่างชัดเจนเป็นระบบ
แนวคิดที่สุวรรณีเสนอผ่านงานวรรณกรรมของตน ล้วนแสดงธรรมชาติของความเป็นมนุษย์ ไม่ว่าจะ
เป็นเรื่องความดีความชั่วของมนุษย์ในสังคม ก็เลศตันทาในจิตใจมนุษย์ ความรัก ความเหงา
ความเกลียดชัง รวมถึงการพิสูจน์ให้เห็นว่าความจริงไม่สวยงามเหมือนความฝัน ความจริงกับ
ความฝันตามอุดมคติมันแตกต่างกัน สุวรรณีนำภาพธรรมชาติมาสร้างจินตภาพเพื่อสื่อให้เห็นถึง
แนวคิดเหล่านี้ ได้อย่างเหมาะสม เช่น นำสีขาว สีทอง ความสว่างและดอกไม้ มาสื่อภาพ
ความดีงามของมนุษย์ นำสีแดง สีแสด ความมืด แสงแดด มาสื่อภาพความชั่วร้าย ก็เลศตันทา
ความลับสนวนว้ายแก่งแย่งชิงดีกันของมนุษย์ นำแสงจันทร์มาแทนความนำหลงใหลในรสเสน่ห์หา
และภาพฝันที่สวยงาม และใช้ความสว่างเพื่อสื่อถึงความจริงเป็นต้น จินตภาพเหล่านี้จะปรากฏ
ในองค์ประกอบ ๔ ประการคือ ชื่อเรื่อง ชื่อตัวละคร ลักษณะตัวละคร และฉาก สัมพันธ์เชื่อมโยง
อย่างเป็นระบบกับแนวคิด สุวรรณีจึงประสบความสำเร็จในการสร้างจินตภาพเพื่อสื่อแนวคิด
งานวรรณกรรมของสุวรรณีจึงประณีตงดงาม มีศิลปะควรค่าแก่การยกย่อง

ข้อเสนอแนะ

ศึกษาลักษณะการใช้ภาษาจินตภาพของนักเขียนท่านอื่นๆ ที่มีความโดดเด่นเฉพาะตนในการ
สร้างจินตภาพ